

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 24/03-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2003 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. M., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. P. A., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj pre namietané porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 100/01, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 100/01 z 28. mája 2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. M. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. novembra 2002 doručená sťažnosť Ing. M. M., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. A., Advokátska kancelária, B., ktorou namietal porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a

čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 100/01, ako aj jeho uznesením sp. zn. 3 Cdo 100/01 z 28. mája 2002.

Uvedeným rozhodnutím zrušil najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 14 Co 187/00-90 zo 14. marca 2001 spolu s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 9 C 16/98-46 zo 14. mája 1999 a zastavil konanie v právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 9 C 16/98, v ktorej sa sťažovateľ ako žalobca domáhal určenia neplatnosti nájomnej zmluvy uzavretej 23. mája 1993 medzi žalovanými (SZZ – ZO – L., B. a Ing. N. H., rodenou K.), týkajúcej sa nájmu časti pozemku v katastrálnom území V., č. p. 806/3, diel 23, o výmere 288 m². Najvyšší súd tak rozhodol v dovolacom konaní na základe dovolania sťažovateľa zo 6. augusta 2001 proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 14 Co 187/00-90 zo 14. marca 2001, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 9 C 16/98-46 zo 14. mája 1999 tak, že sa žaloba zamieta (Okresný súd Bratislava II ako súd prvého stupňa žalobe sťažovateľa vyhovel).

Najvyšší súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že konanie vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 9 C 16/98 a následne (v druhom stupni) na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 14 Co 187/00 je postihnuté zmätočnosťou v zmysle § 237 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), pretože v uvedenej veci sa už prv právoplatne rozhodlo.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, ktoré sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom napáda, uviedol, že právoplatné rozhodnutie o žalobe na plnenie predstavuje vždy prekážku veci právoplatne rozhodnutej (§ 158 ods. 2 OSP) pre žalobu na určenie v tej istej veci, a to z toho dôvodu, že ním bola súčasne posúdená – hoci aj ako otázka prejudiciálna (predbežná) – existencia či neexistencia určitého právneho vzťahu alebo práva, z ktorého bol žalovaný nárok na plnenie. Žalobca (v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ) nemohol preto cestou žaloby o určenie neplatnosti nájomnej zmluvy

z 23. mája 1993 zhojiť to, čo nedosiahol v predchádzajúcom spore na plnenie (vedenom pod sp. zn. 18 C 403/95), v ktorom ako obranu tiež vzniesol námietku jej neplatnosti, ktorú však súdy neakceptovali, ba práve naopak, vyvodili z nej, pre terajšiu žalovanú v 2. rade, nárok na ochranu nájomného vzťahu v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka.

Sťažovateľ namietal, že najvyšší súd ako orgán verejnej moci uvedeným uznesením porušil jeho základné právo na „spravodlivé konanie a na súdnu ochranu“, pretože podľa jeho názoru (vychádzajúc z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia) „nerozhodoval s ohľadom na zákon a skutkový stav“.

Najvyšší súd podľa sťažovateľa nesprávne posúdil, kto bol účastníkom konania o jednotlivých nárokoch uplatnených v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 403/95, a nezaoberal sa ani otázkou, na akom skutkovom základe bola posudzovaná platnosť nájomnej zmluvy uzavretej medzi SZZ – ZO – L., B. a Ing. N. H., rodenou K. V dôsledku toho následne pochybil, ak sa nezaoberal podaným dovolaním z vecnej stránky, t. j. nerozhodol o tom, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané v rozpore so zákonom alebo nie.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol: „Konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a právoplatným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. mája 2002 č. k. 3 Cdo 100/01, ktorým rozsudok Krajského súdu spolu s rozsudkom Okresného súdu v Bratislave II zo 14. mája 1999, č. k. 9 C 16/98-46 boli zrušené a konanie zastavené, boli porušené práva Ing. M. M. podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to tým, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nesprávne hodnotil vykonané dôkazy a skutkový stav, nerozhodol o podanom dovolaní podľa § 243b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a nedostatočne odôvodnil svoje uznesenie zo dňa 28. mája 2002 tak ako mu to ukladá § 157 ods. 2 O. s. p., preto, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. mája 2002 č. k. 3 Cdo 100/01 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namietal v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny), ako aj porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to na základe skutočnosti, že najvyšší súd na základe jeho dovolania zo 6. augusta 2001 zrušil rozhodnutie prvostupňového aj odvolacieho súdu a konanie, v ktorom mal sťažovateľ procesné postavenie žalobcu, podľa § 243b ods. 3 OSP v spojení s § 237 písm. d) OSP a § 159 ods. 2 OSP zastavil.

Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že zásah do svojich základných práv vidí predovšetkým v tom, ako najvyšší súd vyhodnotil dôkazy vykonané v priebehu konania o jeho žalobe, a v spôsobe, akým zistený skutkový stav právne posúdil.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil právny názor, že jeho úlohou nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 13/01). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01 a I. ÚS 13/00).

Po oboznámení sa s obsahom uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 100/01 z 28. mája 2002 dospel ústavný súd k záveru, že najvyšší súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Najvyšší súd uviedol, ktoré skutočnosti považoval na základe vykonaného dokazovania za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, a odôvodnil aj použitie príslušných ustanovení právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil.

Ústavný súd sa nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, čo by zakladalo jeho právomoc konať vo veci. Skutočnosť, že sťažovateľ sa so závermi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny) alebo k záveru o porušení jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ani z námietky sťažovateľa, že Ing. N. H., rodená K., sa v konaní sp. zn. 18 C 403/95 domáhala voči SZZ – ZO – L., B. umožnenia vstupu a nerušeného užívania záhrady nachádzajúcej sa na časti pozemku v katastrálnom území V., č. p. 806/3, diel 23, o výmere

288 m², ktorý bol predmetom nájmu podľa nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi nimi 23. mája 1993, a voči sťažovateľovi vypratania uvedenej nehnuteľnosti, nemožno vyvodiť záver o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia najvyššieho súdu.

Samotná skutočnosť, že procesná formulácia nárokov uplatnených Ing. N. H., rodenou K., ako žalobkyňou v konaní sp. zn. 18 C 403/95 voči SZZ – ZO – L., B. a voči sťažovateľovi nebola identická a že výroky rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 18 C 403/95 z 2. júna 1997 nezaväzovali sťažovateľa a SZZ – ZO – L., B. rovnako, nespochybňuje závery najvyššieho súdu, že uvedené nároky boli uplatnené na rovnakom skutkovom základe a z rovnakého právneho dôvodu, ktorým bolo Ing. N. H., rodenou K., uplatňované právo predmet nájmu na základe nájomnej zmluvy z 23. mája 1993 užívať, a že otázka platnosti uvedenej zmluvy bola preto právne významná tak pokiaľ ide o jej nárok uplatňovaný voči SZZ – ZO – L., B., ako aj vo vzťahu k nároku uplatňovanému voči sťažovateľovi.

Záver o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia najvyššieho súdu nemožno vyvodiť ani z námietky sťažovateľa, podľa ktorej nároky uplatnené v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 403/95 a 9 C 16/98 neplynuli z rovnakého skutkového stavu.

Sťažovateľ síce v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 9 C 16/98 uviedol nové skutočnosti, ktorými odôvodňoval námietku neplatnosti nájomnej zmluvy medzi žalovanými (SZZ – ZO – L., B. a Ing. N. H., rodenou K.) z 23. mája 1993, vznesenú aj v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 403/95, uvedené skutočnosti sa však týkali skutkových okolností existujúcich už v čase pôvodného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 18 C 403/95. Nešlo teda o nové skutkové okolnosti, ku ktorým by došlo až neskôr a ktoré by menili pôvodný skutkový stav, pokiaľ ide o posudzované nároky.

Na základe vyššie uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2003